ВІДГУК
офіційного опонента
доктора юридичних наук, професора Назимка Єгора Сергійовича
на дисертаційне дослідження Синоверського Андрія Івановича
«Розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану», підготовленої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Ступінь актуальності обраної теми. У дисертаційному дослідженні Синоверського А. І. розглядається надзвичайно актуальна проблема сучасного кримінального провадження – особливості розслідування кримінальних правопорушень, що вчиняються організованими злочинними групами в умовах воєнного стану. Враховуючи сучасні виклики, спричинені збройною агресією проти України, загострюється потреба в удосконаленні як теоретичних, так і практичних підходів до боротьби з організованою злочинністю, яка набуває нових форм у воєнний період. Дисертант обґрунтовано зазначає, що умови воєнного стану створюють сприятливе середовище для активізації організованих злочинних груп, у тому числі через послаблення контролю, корупційні ризики та збільшення обсягів державних фінансувань.

Крім того, на сьогодні спостерігається досить стала тенденція до зміни структури та характеру організованої злочинності, способів вчинення кримінальних правопорушень та приховування своєї кримінальної протиправної діяльності. Посилюється її організованість, що потребує прийняття невідкладних законодавчих й організаційно-управлінських заходів.

Важливість розроблення криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень, вчинених організованими групами в умовах воєнного стану обумовлюється декількома факторами: складністю виявлення злочинної діяльності організованої злочинної групи, а також встановлення всіх її учасників та визначення лідера; утрудненням процесу розслідування вказаної категорії кримінальних правопорушень, проведення слідчих (розшукових) дій та інших процесуальних дій, внаслідок ведення бойових дій, перебування окремих частин території України під тимчасовою окупацією, деокупації територій та їх розмінування, масовим переселенням населення країни, в тому числі і вимушеного перенесення окремих підрозділів органів Національної поліції України, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань з тимчасово окупованих території; значним навантаженням на правоохоронні органи, внаслідок необхідності виконання завдань, пов’язаних із захистом територіальної цілісності та державного суверенітету нашої держави, виявленням диверсійно-розвідувальних груп, здійснення контррозвідувальної діяльності, документуванням воєнних злочинів, тощо.

Крім того, в умовах збройної агресії російської федерації проти України змін зазнали процесуальні, криміналістичні, оперативно-розшукові та інші аспекти

розслідування кримінальних правопорушень, вчинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану, що обумовлює актуальність дисертаційного дослідження.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації базується на комплексному підході, характеризується достатнім рівнем наукових узагальнень, що певною мірою обумовлено й характером дослідницької бази. Безсумнівно, перевагою роботи є те, що автор, поряд із вивченням наукових робіт з криміналістики, аналізує також і наукові праці з кримінального права, кримінології, кримінального процесу, адміністративного права та процесу, юридичної психології та ін. Дисертантом опрацьовано значний масив наукових праць, нормативно-правових актів, як міжнародних так і вітчизняних, а також використано належний емпіричний аналіз: статистичні й аналітичні матеріали МВС України, Національної поліції України, Офісу Генерального прокурора за період з 2019-2025 років, Державної судової адміністрації України за 2019-2025 роки; дані, отримані внаслідок вивчення 85 кримінальних проваджень, за фактами вчинення кримінальних правопорушень організованими злочинними групами, досудове розслідування в яких здійснювали слідчі органів досудового розслідування та оперативні підрозділи НПУ протягом 2020–2025 років (Волинська, Дніпропетровська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Закарпатська, Львівська, Одеська області та м. Київ); результати анкетування 120 слідчих та оперативних працівників підрозділів Національної поліції України (Вінницькій, Київській, Харківській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій області та м. Київ). Використано власний практичний досвід роботи по боротьбі з організованою злочинністю в Департаменті стратегічних розслідувань Національної поліції України.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях полягає у тому, що представлена на рецензування робота є одним із перших у вітчизняній криміналістичній науці комплексних досліджень, у якому на основі теорії криміналістики, узагальнення слідчої і судової практики здійснено розробку криміналістичної характеристики та основних положень розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану; сформульовано та обґрунтовано низку висновків і рекомендацій, спрямованих на подолання проблем, підвищення ефективності діяльності слідчих і детективів у заданому напрямі, вперше: запропоновано авторську диференціацію організованих злочинних груп за критерієм сфери реалізації, в якій вони здійснюють свою злочинну діяльність в умовах воєнного стану: організовані злочинні групи, які продовжили свою злочинну діяльність у сфері загальнокримінальної спрямованості; організовані злочинні групи, які перенесли свій основний осередок закордон, залишивши при цьому окремий контроль за злочинною діяльністю в Україні; новоутворені організовані злочинні групи, які розпочали свою кримінальну діяльність після криміналізації окремих діянь; злочинні угруповання, які надавали підтримку

державі-агресору, її військовим формуванням з 2014 року; організовані злочинні угрупування, які функціонують у владних структурах, або мають корумповані зв'язки із ними; систематизовано типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану: за напрямами (видами, схемами) злочинної діяльності організованої злочинної групи в умовах воєнного стану; за джерелом фінансування організованої злочинної групи; за характером корумпованих зв'язків організованої злочинної групи; за джерелом одержання вихідної інформації про кримінальне правопорушення. Запропоновано алгоритми вирішення окреслених слідчих ситуацій;

Ряд положень було удосконалено, зокрема*:* сучасні наукові положення щодо стану дослідження проблем розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану шляхом аналізу та систематизації відомостей про зміст дисертаційних і монографічних праць вітчизняних та зарубіжних науковців, а також досліджень, викладених у посібниках, методичних рекомендаціях і наукових статтях з метою формування теоретичних положень та науково обґрунтованих рекомендацій з цієї проблематики; систему обставин, які підлягають встановленню під час розслідування кримінальних правопорушень організованими злочинними групами в умовах воєнного стану; систему тактичних прийомів проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами: обшуку, огляду, важливою передумовою якого є оперативне моделювання ситуації – попередній аналіз наявної інформації з використанням інструментів кримінального аналізу (OSINT, SIGINT, HUMINT, FININT); допиту членів організованої злочинної групи.

Окремі положення дисертаційної роботи дістали подальшого розвитку: рекомендації щодо необхідності приведення кримінального законодавства України у відповідність із Конвенцією ООН Проти транснаціональної організованої злочинності; пропозиції щодо доцільності внесення змін до Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю»: ст. 1 Закону – «Визначення термінів», в якій слід визначити такі основні поняття: «запобігання організованій злочинності», «організована злочинність», «протидія організованій злочинності», «взаємодія»; ст. 5 Закону шляхом перегляду системи органів, які здійснюють боротьбу з організованою злочинністю; пропозиції, щодо доцільності розробки нового підвідомчого нормативно-правового акту, який визначав би порядок організації взаємодії правоохоронних органів, а також інших органів державного нагляду та контролю, зокрема у сфері господарської діяльності, під час виявлення та розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами та злочинними організаціями; рекомендації щодо ефективних форм використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації, у наукових працях. Основні результати наукового дослідження опубліковано в 14 наукових публікаціях за темою дисертації, серед яких 5 наукових статтей у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових з юридичних наук, 9 наукових праць – у збірниках наукових доповідей оприлюднених на науково-практичних конференціях та круглому столі.

Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що сформульовані в дисертації наукові положення, висновки та рекомендації впроваджено та можуть бути використані у:

– *науково-дослідній діяльності* – для подальшого удосконалення методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень на основі сформульованих і викладених теоретичних положень, висновків та рекомендацій (акт впровадження Національної академії внутрішніх справ від 08.07.2024 року № 119-нд;

– *освітньому процесі* – при викладанні навчальних дисциплін «Кримінальний процес», «Криміналістика», а також при підготовці підручників, посібників, текстів лекцій і навчально-методичних матеріалів, проведенні семінарів і практичних занять з кримінального процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності (акт впровадження Національної академії внутрішніх справ від 08.07.2024 року № 118-оп);

– *практичній діяльності* органів досудового розслідування Національної поліції України, Державного бюро розслідування (акти впровадження Головного слідчого управління Національної поліції України від 07.08.2024 р. № 108461-2024, Головного слідчого управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Києві від 05.08.2024 р.), а також при проведенні практичних занять у системі службової підготовки та в інституті підготовки керівних кадрів та підвищення кваліфікації. Впровадження засвідчують акти, додані у додатках до дисертації.

Оцінка змісту дисертації. Аналіз поданої на рецензування роботи дає можливість зробити висновок про комплексний підхід автора до вирішення поставлених завдань. Мета та задачі дисертаційного дослідження сформульовані чітко та послідовно. Їх постановка та обґрунтованість дозволяють розкрити основний зміст теми. Чітко проглядається певна система та послідовність у висвітленні проблем, що стосуються об’єкта та предмета дослідження. Узагальнений в роботі теоретичний та нормативний матеріал аналізується з використанням виваженого методологічного апарату, який включає як загальнонаукові, так і конкретні наукові методи пізнання, зокрема: історико-правовий, метод статистичного, системно-структурного та структурно-функціонального аналізу, порівняльно-правового та документального аналізу, аналітичний метод тощо.

Анотація у стислій формі представляє основні тези дисертаційного дослідження, наводить перелік публікацій, в яких викладені основні результати

представленого дослідження. Анотація викладена державною та англійською мовами.

У *вступі* визначено об’єкт і предмет дослідження, його мету та завдання, наведено актуальність обраної теми та відомості про апробацію результатів дисертаційного дослідження та ін.

У *першому розділі* дисертації формуються теоретико-правові засади розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану. Автором проведено аналіз стану наукової розробленості питань розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану (підрозділ 1.1), правових засад розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану (підрозділ 1.2), здійснено криміналістичну характеристику кримінальних правопорушень, учинених організованими групами в умовах воєнного стану (підрозділ 1.3).

Дисертант досить якісно та широко здійснив аналіз міжнародного та вітчизняного законодавства законодавство у сфері протидії організовані злочинності. Зокрема, серед діючих на сьогодні міжнародних нормативно-правових актів, автор виокремлює акти в сфері запобігання та протидії організованій злочинності, та акти, які регламентують процедуру надання допомоги під час розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами (с. 69 дисертації). В свою чергу вітчизняні нормативно-правові акти, які є правовою основою розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану дисертант поділяє на такі групи: 1) нормативно-правові акти загальної дії; 2) нормативно-правові акти, які визначають відповідальність за організацію, керівництво та участь у організованих злочинних групах; 3) нормативно-правові акти, які визначають загальні принципи кримінального судочинства, права і обов'язки учасників процесу, а також процесуальні процедури, які застосовуються до всіх кримінальних правопорушень, зокрема й тих, що вчинені організованими злочинними групами; 4) нормативно-правові акти, які встановлюють загальні засади боротьби з організованою злочинністю; 5) нормативно-правові акти, які визначають порядок взаємодії між правоохоронними органами та іншими відомствами; 6) нормативно-правові акти, які регулюють порядок застосування спеціальних методів розслідування, таких як, негласні слідчі (розшукові) дії; 7) нормативно-правові акти, дія яких поширюється на конкретно визначений період (с. 77-78 дисертації).

Слушними та актуальними на сьогодні є запропоновані дисертантом зміни до законодавства України в сфері боротьби з організованою злочинністю, зокрема автором з метою гармонізації вітчизняного законодавства та приведення у відповідність до вимог Конвенції пропонується внесення змін до ч. 3 ст. 28 КК України, та викладення її в такій редакції: «кримінальне правопорушення визнається вчиненим організованою групою, якщо в його готуванні або вчиненні

брала участь структурована група у складі трьох або більше осіб, яка існує протягом певного часу та діє узгоджено з метою вчинення одного або кількох тяжких або особливо тяжких злочинів, спрямованих на отримання фінансової чи іншої матеріальної вигоди» (с. 74-75 дисертації).

Також цікавими є пропозиції автора щодо необхідності перегляду системи державних органів, що здійснюють боротьбу з організованою злочинністю в Україні, та створення єдиного координаційного органу, який сприятиме кращому обміну інформацією між уповноваженими органами, здійснюватиме керівництво і координацію взаємодії, та забезпечуватиме відповідність державної політики міжнародним зобов'язанням (с. 85-86 дисертації).

Розглядаючи розділ 1.3 необхідно відзначити актуальність сформульованої криміналістичної характеристика кримінальних правопорушень, учинених організованими групами в умовах воєнного стану, серед основних структурних елементів якої автор виділяє: способи підготовки, вчинення та приховування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану; слідова картина; сфера злочинної діяльності та предмет злочинного посягання; обстановка вчинення кримінальних правопорушень; предмет злочинного посягання; криміналістична характеристики членів і лідера організованої злочинної групи (с. 103 дисертації).

Заслуговує на увагу виділена дисертантом класифікація способів вчинення кримінальних правопорушень організованими злочинними групами в умовах воєнного стану за критеріями: характером предмету злочинного посягання; сферою злочинного впливу організованої злочинної групи (с. 106-107 дисертації).

Заслуговує на увагу характеристика автором обстановки вчинення кримінальних правопорушень розглядуваної категорії в сукупності зовнішніх просторово-часових меж (час, місце, обставини) в тому числі факторів соціально-політичного характеру (стратегічне значення території, економічний потенціал регіону, логістичні особливості, соціально-економічні умови регіону, військові та політичні фактори), що детермінують злочинну поведінку учасників організованої злочинної групи, вибір ними об'єкта злочинного посягання, способів підготовки, вчинення та приховування кримінальних правопорушень. Зокрема автор, на основі аналізу емпіричних даних, виділяє типові місця вчинення кримінальних правопорушень організованими злочинними групами в умовах воєнного стану: підприємства оборонно-промислового комплексу, військові частини та склади з озброєнням, логістичні центри та бази постачання, інші підприємства, установи, організації, що здійснюють закупівлі для Збройних Сил України, благодійні організації та фонди гуманітарної допомоги, склади гуманітарної допомоги, волонтерські центри, державні установи, відповідальні за розподіл бюджетних коштів; банківські установи та фінансові компанії, страхові компанії, біржі та інвестиційні фонди, об'єкти критичної інфраструктури (енергетичні підприємства (ТЕС, АЕС, ГЕС), видобувні підприємства (вугілля, нафта, газ), промислові об'єкти, пов'язані з виробництвом стратегічної продукції) (с. 136 дисертації).

Під час криміналістичної характеристики організованої злочинної групи, автор наголошує на необхідності дослідження таких її елементів: особистісні характеристики членів організованої злочинної групи (соціально-демографічні (вік, стать, освіта, сімейний стан тощо), морально-етичні, психологічні риси); рольові та функціональні особливості в групі: лідери – організатори та керівники, які розробляють стратегію та тактику діяльності групи, координують дії учасників; виконавці, ролі яких можуть варіюватися від рядових учасників, які безпосередньо вчиняють кримінальні правопорушення, до спеціалістів (наприклад, технічних експертів, підробників документів); інформатори та зв'язківці – особи, що забезпечують комунікацію між учасниками групи, а також збір і передачу інформації, необхідної для здійснення злочинної діяльності; інші члени; організаційні характеристики організованої злочинної групи: ієрархічна структура – чітко визначена структура з лідерами, які керують діяльністю групи, та виконавцями, які здійснюють конкретні злочинні дії; рівень конспіративності; розподіл сфер впливу (чіткий розподіл територій та сфер впливу між учасниками та підгрупами всередині ОЗГ); характеристика ступеня взаємодії з іншими групами (встановлення тимчасових або постійних союзів з іншими ОЗГ для досягнення спільних цілей) (с. 174 дисертації).

Другий розділ «Організаційно-тактичні засади розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану» присвячено висвітленню обставини, що підлягають встановленню під час розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану (підрозділ 2.1); типових слідчих ситуацій початкового та наступного етапів розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану (підрозділ 2.2); форм взаємодії слідчого з іншими правоохоронними органами під час розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану (підрозділ 2.3).

Позитивним вбачаються виокремлені автором обставини вчинення кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану, які необхідно встановити на початковому етапі розслідування: обставини, що стосуються події кримінального правопорушення; способів підготовки, вчинення та приховування кримінального правопорушення; даних про склад організованої злочинної групи; відомостей про об’єкт злочинного посягання; мотиви та цілі злочинної діяльності; причетності до підготовки, вчинення чи приховування таких кримінальних правопорушень осіб, що перебувають на тимчасово окупованій території чи території держави-агресора; каналів комунікації між учасниками групи, зовнішніх зв’язків, у тому числі з іншими організованими злочинними групами або іноземними структурами; виявлення інших епізодів злочинних дій (с. 172-173 дисертації).

Автор констатує, що серед чинників, які впливають на формування слідчої ситуації в ході розслідування кримінальних правопорушень, учинених

організованими злочинними групами в умовах воєнного стану можна віднести: сфера та механізм злочинної діяльності організованої злочинної групи; характер організаційної структури організованої злочинної групи; наявність корумпованих та інших зв’язків; джерело фінансування; зв'язки з іншими злочинними групами (с. 185 дисертації).

Заслуговують на увагу виокремлені дисертантом пріоритетні напрями взаємодії слідчих органів досудового розслідування з оперативними підрозділами в ході розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану: виявлення, документування та розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами, діяльність яких фінансується за рахунок держави-агресора; спільна робота з контррозвідувальними підрозділами для виявлення зв'язків організованої злочинної групи з іноземними структурами, зокрема з державою-агресором; організація спільних слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, інших оперативно-розшукових заходів для збору доказів, пов'язаних з діяльністю злочинної групи; проведення спільних перевірок із залученням спеціально уповноважених державних органів для виявлення та замороження незаконних активів, пов’язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням; спільна робота з кіберпідрозділами для виявлення та нейтралізації кіберзагроз, пов'язаних з діяльністю злочинної групи; проведення оперативних нарад для координації дій та обміну інформацією між слідчим, детективом та оперативними підрозділами; формування спільних слідчих груп для розслідування тяжких, особливо тяжких, багатоепізодних кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними задля ефективного розподілу ресурсів та завдань; впровадження та використання сучасних технологій (с. 215-216).

Третій розділ дисертаційного дослідження висвітлює актуальні питання тактики проведення слідчих (розшукових) дій та використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану.

В підрозділі 3.1. автор досліджує тактику проведення огляду та обшуку під час розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану.

Слушним є твердження дисертанта, про те, що якісне проведення слідчих (розшукових) дій, зокрема під час розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану, вимагає від слідчого, детектива органу досудового розслідування здійснення ретельного планування, та особливого підходу, зважаючи на характер та важкість кримінального правопорушення. Запропоновано планування проведення слідчих (розшукових) дій в таких кримінальних провадженнях здійснювати в декілька етапів: 1) аналіз матеріалів кримінального; 2) визначення об'єкту та цілей слідчої (розшукової) дії, її тактичних завдань; 3) підготовка необхідної документації для проведення слідчої (розшукової) дії; 4) формування складу учасників слідчої

(розшукової) дії, визначення ролей та відповідальності кожного її учасника; 5) вибір тактико-криміналістичних комплексів; 6) підготовка засобів криміналістичної техніки для проведення слідчої; 5) врахування правових аспектів (с. 229-230 дисертації).

Аргументовано, що задля уникнення конфліктних ситуацій, які можуть виникати в ході проведення допиту членів організованої злочинної групи автор пропонує використовувати тактичні прийоми емоційного впливу й тактичні прийоми логічного впливу (с. 256 дисертації).

У підрозділі 3.3. розкриваються особливості використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану.

Заслуговують на увагу пропозиції автора, щодо ефективних форм використання спеціальних знань під час розслідування такої категорії кримінальних правопорушень, шляхом уточнення напрямів залучення спеціальних знань для виявлення, документування та аналізу злочинних схем, що мають складну економічну, фінансову, військово-облікову чи інформаційну структуру; розширення переліку об'єктів експертного дослідження, актуальних в умовах воєнного стану (цифрові носії інформації та облікові системи підприємств оборонного сектору, документи з обмеженим доступом щодо розподілу бюджетних коштів, фінансову звітність підприємств-отримувачів міжнародної допомоги; спеціалізовану бухгалтерську документацію з ознаками фіктивності або подвійного обліку); формування окремого реєстру експертів та фахівців, що мають спеціальні знання у сферах (військової логістики; державного оборонного замовлення; зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану; кібербезпеки та аналізу електронних доказів) (с. 267 дисертації).

Таким чином, дисертація Синоверського Андрія Івановича відповідає встановленим вимогам та є завершеною науковою працею, результати якої вирішують актуальне наукове завдання що стосується організаційно-тактичних основ розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану.

Разом із тим, констатуючи наявність усіх необхідних для такого рівня наукової розробки положень, слід відзначити, що робота містить деякі дискусійні, спірні або ж такі, що потребують додаткових уточнень положення:

1. Розглядаючи стан наукових досліджень проблем розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану (підрозділ 1.1), здобувач вдало проаналізував наукові доробки на рівні докторських та кандидатських дисертацій, що мають фундаментальний характер і становлять теоретичне підґрунтя для вдосконалення різних аспектів розслідування таких кримінальних правопорушень. Разом з тим, зважаючи на процес впровадження європейських норм в українське законодавство було б доцільно автором висвітлити найбільш дотичні до обраної проблематики наукові положення іноземних учених країн ЄС та США.

2. Вбачається, що практичне значення роботи було б підсилене, якщо вказані в дослідженні пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства були направлені до Комітету Верховної Ради України і відображені в акті впровадження.

3. У підрозділі 2.3 «Взаємодія слідчого з іншими правоохоронними органами під час розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану» дисертант наголошує на необхідності розробки нового підвідомчого нормативно-правового акту, який визначав би порядок організації взаємодії правоохоронних органів, а також інших органів державного нагляду та контролю, зокрема у сфері господарської діяльності, під час виявлення та розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами та злочинними організаціями (с. 218-220 дисертації). На прилюдному захисті дисертанту слід більш детально обґрунтувати, що він розуміє під таким нормативно-правовим актом, його структуру, зміст?

4. Потребують уточнення пропозиції автора щодо доцільності створення окремих експертних підрозділів у структурі центральних і міжрегіональних органів Національної поліції України, які здійснюють реалізацію державної політики з питань боротьби з організованою злочинністю.

Проте, зазначені зауваження не впливають на загальне позитивне ставлення до роботи, не зменшують її наукової новизни та практичної значимості.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам. Загалом дисертація А. І. Синоверського на тему «Розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними групами в умовах воєнного стану», подана на здобуття ступеня доктора філософії, є комплексним, цілісним, завершеним науковим дослідженням. У ній отримано нові науково обґрунтовані результати, що вирізняються новизною у вирішенні актуальних питань кримінально-процесуальної діяльності прокурора в кримінальному провадженні щодо окремої категорії осіб. За актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, теоретичною і практичною значущістю здобутих результатів дисертація відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (з наступними змінами і доповненнями), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (з наступними змінами і доповненнями), а її автор – **Синоверський Андрій Іванович** заслуговує на присудження ступеня доктора філософії галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право».

Офіційний опонент:

перший проректор
Донецького державного університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор Єгор НАЗИМКО